

Ieteicamās riska mazināšanas kontroles

1. PIETEIKUMA IESNIEDZĒJU ATLASE		
Vispārējās kontroles		
<ul style="list-style-type: none"> • Sekundārā grupa var pārskatīt atsevišķus lēmumus vai izvērtēšanas grupas pieņemtu lēmumu reprezentatīvus piemērus. • Atbilstoši apmācības kursi par ētiku un integritāti, attiecīgā gadījumā aptverot atsevišķus pienākumus. • Datu iegūšanas rīku, piemēram <i>ARACHNE</i> izmantošana. • Regulāras neatkarīgās revīzijas (piemēram, iekšējā revīzija vai AA revīzija). • Attiecībā uz iespējamu krāpniecisku darbību var izmantot ziņošanas mehānismu. 		
Konkrēts krāpšanas risks	Kontroles apraksts	Ieteicamās riska mazināšanas kontroles
Interesu konflikti izvērtēšanas valdē	Pieteikuma iesniedzēju atlase <ul style="list-style-type: none"> • Visi aicinājumi iesniegt pieteikumus ir publicēti • Visi pieteikumi ir reģistrēti • Visi pieteikumi ir izvērtēti atbilstoši piemērojamiem kritērijiem • Visi lēmumi par pieteikumu apstiprināšanu/noraidīšanu ir paziņoti pieteikuma iesniedzējiem 	<ul style="list-style-type: none"> • Izvērtēšanas valdi veido vairāki augstākās vadības darbinieki, kas var strādāt pēc rotācijas principa; viņu atlase dalībai katrā izvērtēšanas valdē ir zināmā mērā nejauša. • Interesu konflikta politika, gada deklarācija un reģistrs.
Pieteikuma iesniedzēju viltotās deklarācijas		<ul style="list-style-type: none"> • Papildu dokumentu salīdzināšana ar neatkarīgiem pierādījumu avotiem • Iepriekšējas informācijas par atbalsta saņēmēju izmantošana, lai pieņemtu apzinātus lēmumus attiecībā uz deklarāciju un iesniegtās informācijas ticamību.
Dubults finansējums	Revīzijas izsekojamība <ul style="list-style-type: none"> • Jāievieš procedūras, lai nodrošinātu, ka tiek glabāti visi dokumenti, kas nepieciešami, lai garantētu atbilstošu revīzijas izsekojamību. Uzskaites, uzraudzības un finanšu pārskatu sistēmas <ul style="list-style-type: none"> • Efektīvi darbojas datorizēta sistēma, kas spēj sniegt uzticamu un būtisku informāciju. 	<ul style="list-style-type: none"> • Informācijas salīdzināšana ar valsts iestādēm, kas pārvalda citus ES fondus, un arī citām attiecīgām dalībvalstīm, ja tas ir iespējams un ja šāds risks ir novērtēts kā būtisks un iespējams.

Ieteicamās riska mazināšanas kontroles

2. DARBĪBU ĪSTENOŠANA UN PĀRBAUDE		
Vispārējās kontroles		
<ul style="list-style-type: none"> • Prasība atbalsta saņēmējiem nodrošināt interešu konflikta politiku, ietverot gada deklarāciju un reģistru. • Apmācības sniegšana atbalsta saņēmējiem par krāpnieciskas darbības konstatēšanu. • Datu iegūšanas rīku, piemēram <i>ARACHNE</i> izmantošana. • Attiecībā uz iespējamu krāpniecisku darbību var izmantot ziņošanas mehānismu. • Efektīvas vadības pārbaudes. • Atbalsta saņēmēju atbilstība valsts prasībām par projekta izmaksu neatkarīgu revīziju. 		
Konkrēts krāpšanas risks	Kontroles apraksts	Ieteicamās riska mazināšanas kontroles
Dalīti pirkumi	Norādījumi atbalsta saņēmējiem <ul style="list-style-type: none"> • Efektīva informācijas sniegšana atbalsta saņēmējiem par viņu tiesībām un pienākumiem, jo īpaši par programmā izklāstītajiem valsts atbilstības noteikumiem, piemērojamiem Kopienas noteikumiem par atbilstību, konkrētiem nosacījumiem par darbības laikā sniedzamiem produktiem un pakalpojumiem, finanšu plānu, izpildes laikposmu, prasībām attiecībā uz atsevišķu uzskaiti vai atbilstošiem uzskaites kodiem, glabājamu un paziņojamu informāciju • Skaidri un nepārprotami programmas vajadzībām izklāstīti valsts atbilstības noteikumi • Stratēģija, lai nodrošinātu, ka atbalsta saņēmējiem ir piekļuve nepieciešamai informācijai un viņi saņem pietiekami 	<ul style="list-style-type: none"> • Attiecīgā gadījumā vadošajai iestādei pirms programmu īstenošanas jāpārskata ierosināto līgumu saraksts attiecībā uz līgumiem, kas ir nedaudz zem robežvērtībām.
Līguma nepamatota piešķiršana vienam avotam, lai izvairītos no konkursa		<ul style="list-style-type: none"> • Vadošā iestāde pārskata reprezentatīvus piemērus, kas saistīti ar atbalsta saņēmēju veiktu līguma piešķiršanu vienam avotam. • Iepriekšējs vadošās iestādes apstiprinājums visiem līgumiem, kas piešķirti vienam avotam.
Konkursa procesa neesība privileģētiem piegādātājiem		<ul style="list-style-type: none"> • Vadošā iestāde pārskata reprezentatīvu skaitu būtiska apjoma līgumu pirms jebkādu rēķinu apmaksas, lai apliecinātu konkursa procedūru.
Esošu līgumu pagarināšana, lai izvairītos no atkārtota konkursa.		<ul style="list-style-type: none"> • Vadošās iestādes iepriekšējs apstiprinājums attiecībā uz grozījumiem līgumā, kuri paplašina sākotnējo līgumu virs iepriekš noteiktas būtiskas robežvērtības.
Pielāgotas specifikācijas, lai dotu privilēģijas noteiktiem pretendentiem		<ul style="list-style-type: none"> • Vadošās iestādes prasība, lai visiem atbalsta saņēmējiem būtu sekundārs mehānisms, kas nav, piemēram, iepirkumu nodaļa, lai pārbaudītu, vai konkursa specifikācijas nav pārāk šauras. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam.

Ieteicamās riska mazināšanas kontroles

Konkursa datu noplūde	<p>Vadības pārbaudes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rakstiskas procedūras un visaptveroši kontrolsaraksti vadības pārbažu vajadzībām • Vadības pārbaudes, kas jāizpilda pirms sertificēšanas • Visiem kompensācijas pieteikumiem jāveic administratīvā pārbaude, tostarp prasības un papildu dokumentācijas pārskatīšana • Pārbaudes uz vietas jāveic, kad projekts jau kādu laiku tiek īstenots 	<ul style="list-style-type: none"> • Vadošās iestādes prasība, lai visiem atbalsta saņēmējiem būtu sekundārs mehānisms, kas pārskata reprezentatīvu skaitu veiksmīgo piedāvājumu attiecībā pret konkursu, lai gūtu norādes, vai ir bijušas iepriekšējas zināšanas par konkursa informāciju. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam. • Vadošās iestādes prasība nodrošināt augta līmeņa pārredzamību līgumu piešķiršanā, piemēram, publicējot visu līguma informāciju, kas nav konfidenciāla. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam. • Vadošā iestāde pārskata reprezentatīvu skaitu veiksmīgo piedāvājumu attiecībā pret konkursu, lai gūtu norādes, vai ir bijušas iepriekšējas zināšanas par konkursa informāciju.
Neuzrādīts interešu konflikts	<ul style="list-style-type: none"> • Jāglabā pierādījumi par paveikto darbu, iegūtajiem rezultātiem un konstatējumu apsekojumu 	<ul style="list-style-type: none"> • Interešu konflikta politika ar gada deklarāciju un reģistru.
Kukuļi un slēptas komisijas maksas	<ul style="list-style-type: none"> • Paraugu ņemšanas pamatā jābūt atbilstošam riska novērtējumam • Jāievieš procedūras, kas nodrošina, ka sertificēšanas iestāde saņem visu nepieciešamo informāciju <p>Revīzijas izsekojamība</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vadošajai iestādei jāglabā uzskaites ieraksti, kas sniedz sīku informāciju par faktiskajiem izdevumiem katrā atbalsta saņēmēja līdzfinansētā darbībā. • Tehniskās specifikācijas un darbības finanšu plāns, progresa un uzraudzības ziņojumi, dokumenti, kas saistīti ar pieteikuma iesniegšanu, izvērtēšanu, atlasi, dotāciju apstiprināšanu, kā arī konkursa un līgumslēgšanas procedūrām, un ziņojumi par līdzfinansēto produktu un pakalpojumu pārbaudēm jāglabā atbilstošā vadības līmenī. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vadošās iestādes prasība, lai visiem atbalsta saņēmējiem būtu stingra konkursa procedūru kontrole, piemēram, ieviešot iesniegšanas termiņus. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam. • Vadošās iestādes prasība, lai visi atbalsta saņēmēji pārskatītu visus piešķirtos līgumus ar sekundāru mehānismu, lai gūtu tādas norādes kā situācija, kad veiksmīgie piedāvājumi pēc atbilstības ir ļoti tuvu nākamajam zemākajam piedāvājumam, veiksmīgs novēloti iesniegts piedāvājums un/vai pierādījumi par veiksmīgā pretendenta privātu saziņu ar līgumslēgšanas darbiniekiem. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam. • Vadošā iestāde pārskata reprezentatīvu skaitu veiksmīgu piedāvājumu, lai gūtu tādas norādes kā situācija, kad veiksmīgie piedāvājumi pēc atbilstības ir ļoti tuvu nākamajam zemākajam piedāvājumam, veiksmīgi novēloti iesniegti piedāvājumi un/vai pierādījumi par veiksmīgā pretendenta privātu saziņu ar līgumslēgšanas darbiniekiem, kā arī norādes uz krāpniecisku darbību.
Slepena vienošanās par cenas piedāvājumu	<ul style="list-style-type: none"> • Vadošajai iestādei jāpārbauda, vai atbalsta 	<ul style="list-style-type: none"> • Vadošās iestādes prasība, lai atbalsta saņēmējiem būtu ieviestas kontroles, kas konstatē pastāvīgi augstus vai neierastus konkursa datus (piemēram, piedāvājumu izvērtētāji, kuriem ir zināšanas par tirgu) un neierastas attiecības starp trešām personām (piem., līgumu rotācija). Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību

2. pielikums

Ieteicamās riska mazināšanas kontroles

	<p>saņēmēji visiem darījumiem veido atsevišķu uzskaites sistēmu vai atsevišķu uzskaites kodu.</p> <ul style="list-style-type: none"> Jāievieš procedūras, lai nodrošinātu, ka tiek glabāti visi dokumenti, kas nepieciešami, lai garantētu atbilstošu revīzijas izsekojamību. 	<p>reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam.</p> <ul style="list-style-type: none"> Vadošās iestādes prasība, lai atbalsta saņēmēji „novērtē” standarta preču un pakalpojumu cenu salīdzinātājus. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam.
Manipulēšana ar piedāvājumiem	<p>Uzskaites, uzraudzības un finanšu pārskatu sistēmas</p> <p>Efektīvi darbojas datorizēta sistēma, kas spēj sniegt uzticamu un būtisku informāciju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vadošās iestādes prasība, lai atbalsta saņēmējiem būtu konkursa process, kas ietver pārredzamu piedāvājumu atvēršanas procesu un atbilstošus drošības pasākumus attiecībā uz neatvērtiem piedāvājumiem. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam.
Nepilnīga cenas noteikšana		<ul style="list-style-type: none"> Vadošās iestādes prasība, lai atbalsta saņēmējiem būtu ieviestas kontroles, ar kurām trešo personu nosauktās cenas apstiprina ar citiem neatkarīgiem avotiem. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam. Vadošās iestādes prasība, lai atbalsta saņēmēji regulāri iepirktajām piegādēm izmantotu standarta vienības izmaksas.
„Fantoma” pakalpojumu sniedzēji		<ul style="list-style-type: none"> Vadošās iestādes prasība, lai atbalsta saņēmēji veiktu informācijas pārbaudes par visām trešām personām. Tas var ietvert vispārīgas tīmekļa vietnes pārbaudes, uzņēmuma atrašanās vietas un kontaktinformācijas pārbaudes utt. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam.
Viens līgumslēdzējs divreiz pieprasa izmaksas		<ul style="list-style-type: none"> Vadošās iestādes prasība, lai atbalsta saņēmēji pārskatītu darbības ziņojumus un līguma rezultātus, lai pierādītu izmaksas (piem., darbinieku vārdi), un tiem ir līgumiski atļauts pieprasīt papildu pierādījumus atbalsta nolūkos (piem., laika reģistrēšanas sistēmas). Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam.
Produkta aizstāšana		<ul style="list-style-type: none"> Vadošās iestādes prasība, lai atbalsta saņēmēji, izmantojot attiecīgus ekspertus, pārskatītu produktus/pakalpojumus, kas iepirkti, pārkāpjot līguma specifikācijas. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam. Vadošā iestāde pārskata reprezentatīvu skaitu darbības ziņojumu un konkrētu produktu/pakalpojumu, kas iepirkti, pārkāpjot līguma specifikācijas.
Neesoši produkti vai darbība, kas nav veikta saskaņā ar dotācijas līgumu.		<ul style="list-style-type: none"> Vadošās iestādes prasība, lai atbalsta saņēmēji līguma beigšanās brīdī pieprasītu darbu sertifikātus vai citu veidu pārbaudes sertifikātus, ko piešķirusi neatkarīga trešā persona. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam.

Ieteicamās riska mazināšanas kontroles

		<ul style="list-style-type: none"> • Vadošā iestāde pārskata reprezentatīvu skaitu darbu sertifikātu vai citu veidu pārbaudes sertifikātu.
Viltoti, paaugstināti rēķini vai rēķinu kopijas		<ul style="list-style-type: none"> • Vadošās iestādes prasība, lai atbalsta saņēmēji veiktu pārskatu par iesniegtajiem rēķiniem, lai konstatētu rēķinu kopijas (t. i., vairāki rēķini ar vienādu summu, rēķina numuru utt.) vai viltojumu. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam. • Vadošās iestādes prasība, lai atbalsta saņēmēji salīdzinātu produktu/pakalpojumu galīgo cenu ar budžetu un vispārpieņemtām cenām līdzīgos līgumos. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam. • Vadošā iestāde pārskata reprezentatīvu skaitu projekta rezultātu attiecībā pret izmaksām, lai gūtu pierādījumus, ka darbs netika pabeigts vai ka radās nepieciešami izdevumi.

Ieteicamās riska mazināšanas kontroles

2. DARBĪBU ĪSTENOŠANA UN PĀRBAUDE		
Vispārējās kontroles		
<ul style="list-style-type: none"> • Attiecībā uz iespējamu krāpniecisku darbību var izmantot ziņošanas mehānismu. • Datu iegūšanas rīku, piemēram <i>ARACHNE</i>, izmantošana. • Efektīvas vadības pārbaudes. • Atbalsta saņēmēju atbilstība valsts prasībām par projekta izmaksu neatkarīgu revīziju. 		
Konkrēts krāpšanas risks	Kontroles apraksts	Ieteicamās riska mazināšanas kontroles (vai konkrētas pārbaudes, kas jāiekļauj vadības pārbaudēs)
Izmaksas, kas pieprasītas par neatbilstoši kvalificētu darbaspēku	<p>Norādījumi atbalsta saņēmējiem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efektīva informācijas sniegšana atbalsta saņēmējiem par viņu tiesībām un pienākumiem, jo īpaši par programmā izklāstītajiem valsts atbilstības noteikumiem, piemērojamiem Kopienas noteikumiem par atbilstību, konkrētiem nosacījumiem par darbības laikā sniedzamiem produktiem un pakalpojumiem, finanšu plānu, izpildes laikposmu, prasībām attiecībā uz atsevišķu uzskaiti vai atbilstošiem uzskaites kodiem, glabājamu un paziņojamu informāciju • Skaidri un nepārprotami programmas vajadzībām izklāstīti valsts atbilstības noteikumi • Stratēģija, lai nodrošinātu, ka atbalsta saņēmējiem ir piekļuve nepieciešamai informācijai un viņi saņem pietiekami daudz atbilstošu norādījumu <p>Vadības pārbaudes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rakstiskas procedūras un visaptveroši 	<ul style="list-style-type: none"> • Galīgo darbību un finanšu ziņojumu pārskatīšana, lai konstatētu jebkādas neatbilstības starp plānotajiem un faktiskajiem darbiniekiem. • Pieprasīt papildu pierādījumus (piem., kvalifikācijas sertifikātus), lai apstiprinātu jebkādu būtisku aizvietotāju piemērotību. • Iepriekšējs apstiprinājums par būtiskām izmaiņām galveno darbinieku vidū. • Pieprasīt, lai atbalsta saņēmēji pārskatītu galvenos trešās personas darbiniekus, kas iesaistīti līguma īstenošanā, salīdzinot ar darbiniekiem, kas ierosināti piedāvājumos, un pieprasīt pierādījumus, kas apstiprina būtisku aizvietotāju piemērotību. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam. • Prasība, lai atbalsta saņēmēji sniegtu iepriekšēju apstiprinājumu trešām personām attiecībā uz būtiskām izmaiņām darbinieku vidū. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam.
Viltotas darbaspēka izmaksas	<p>Vadības pārbaudes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rakstiskas procedūras un visaptveroši 	<ul style="list-style-type: none"> • Tādu pierādījumu pārbaude, ko iesnieguši atbalsta saņēmēji saistībā ar projekta darbību izpildi, piemēram, dalības reģistri, laika reģistrēšanas sistēmas. • Pārskats par galīgo darbību un finanšu ziņojumiem, ko iesnieguši atbalsta saņēmēji, lai konstatētu jebkādas neatbilstības starp plānotajām un faktiskajām darbībām.

2. pielikums

Ieteicamās riska mazināšanas kontroles

	<p>kontrosaraksti vadības pārbauzu vajadzībām</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vadības pārbaudes, kas jāizpilda pirms sertificēšanas • Visiem kompensācijas pieteikumiem jāveic administratīvā pārbaude, tostarp prasības un papildu dokumentācijas pārskatīšana • Pārbaudes uz vietas jāveic, kad projekts jau kādu laiku tiek īstenots 	<ul style="list-style-type: none"> • Prasība, lai atbalsta saņēmēji pārbaudītu pierādījumus, ko trešās personas iesniegušas, lai apliecinātu darbību izpildi, piemēram, dalības reģistrus, laika reģistrus. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam. • Prasība, lai atbalsta saņēmēji pārskatītu galīgo darbību un finanšu ziņojumus, lai konstatētu jebkādas neatbilstības starp plānotajām un faktiskajām darbībām. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam.
<p>Nekompensētās virsstundas, kas pieprasījumā norādītas kā faktiskās izmaksas</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jāglabā pierādījumi par paveikto darbu, iegūtajiem rezultātiem un konstatējumu apsekojumu • Paraugu ņemšanas pamatā jābūt atbilstošam riska novērtējumam • Jāievieš procedūras, kas nodrošina, ka sertificēšanas iestāde saņem visu nepieciešamo informāciju <p>Revīzijas izsekojamība</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Galīgo finanšu un darbības ziņojumu, kā arī papildu dokumentācijas pārskatīšana, lai meklētu norādes, ka iesniegts pieprasījums par virsstundām (pārmērīgs darba stundu skaits projekta darbiniekiem, mazāks īstenošanas darbinieku skaits, nekā plānots, taču īstenošanas ir visas darbības). • Prasība, lai atbalsta saņēmēji pārskatītu piegādātāju iesniegtos rēķinus attiecībā pret papildu dokumentāciju, lai gūtu norādes, ka ir iesniegts pieprasījums par virsstundām (pārmērīgs darba stundu skaits projekta darbiniekiem, mazāks īstenošanas darbinieku skaits, nekā plānots) Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam.
<p>Iesniegts pieprasījums par nepareizām darba stundām</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vadošajai iestādei jāglabā uzskaites ieraksti, kas sniedz detalizētu informāciju par faktiskajiem izdevumiem katrā atbalsta saņēmēja līdzfinansētā darbībā. • Tehniskās specifikācijas un darbības finanšu plāns, progressa un uzraudzības ziņojumi, dokumenti, kas saistīti ar pieteikuma iesniegšanu, izvērtēšanu, atlasi, dotāciju apstiprināšanu, kā arī konkursa un līgumslēgšanas procedūrām, un ziņojumi par līdzfinansēto produktu un pakalpojumu pārbaudēm jāglabā atbilstošā vadības līmenī. 	<ul style="list-style-type: none"> • Galīgo finanšu ziņojumu pārskatīšana attiecībā pret pierādījumiem par faktiskajām algu izmaksām (piem., līgumiem, algu saraksta datiem) un laiku, kas pavadīts projekta darbībā (piem., laika reģistrēšanas sistēmas, dalības reģistri). • Attiecībā uz trešo personu darbaspēka izmaksām vadošā iestāde pieprasa, lai atbalsta saņēmēji pārskatītu rēķinus par darbaspēku izmaksām, ņemot vērā pierādījumus par faktiskajām algu izmaksām (piem., līgumus, algu saraksta datus) un laiku, kas pavadīts projekta darbībā (piem., laika reģistrēšanas sistēmas, dalības reģistri). Visus pierādījumus rūpīgi pārbauda ar pienācīgu skepsi. MA pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam.
<p>Darbaspēka izmaksas ir sadalītas nepareizi starp projektiem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vadošajai iestādei jāpārbauda, vai atbalsta saņēmēji visiem darījumiem veido atsevišķu uzskaites sistēmu vai atsevišķu uzskaites kodu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pārskatīt pierādījumus no atbalsta saņēmējiem, lai neatkarīgi pārbaudītu darbaspēka izmaksu sadalījumu projektu darbībām, piem., dalības reģistrus, laika reģistrēšanas sistēmas, datus no uzskaites virsgrāmatām.
<p>Neprecīzi apraksti par darbinieku veiktajām darbībām</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jāievieš procedūras, lai nodrošinātu, ka tiek glabāti visi dokumenti, kas nepieciešami, 	<ul style="list-style-type: none"> • Tādu pierādījumu pārskatīšana, ko iesnieguši atbalsta saņēmēji, lai neatkarīgi pārbaudītu projekta darbību izpildi, piemēram, dalības reģistri, laika reģistrēšanas sistēmas. • Galīgo darbību un finanšu ziņojumu pārskatīšana, lai konstatētu

2. pielikums

Ieteicamās riska mazināšanas kontroles

	<p>lai garantētu atbilstošu revīzijas izsekojamību.</p> <p>Uzskaites, uzraudzības un finanšu pārskatu sistēmas</p> <p>Efektīvi darbojas datorizēta sistēma, kas spēj sniegt uzticamu un būtisku informāciju.</p>	<p>neatbilstības starp plānotajām un faktiskajām darbībām.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prasība, lai atbalsta saņēmēji pārskatītu pierādījumus, ko trešās personas neatkarīgi iesniegušas, lai apliecinātu darbību izpildi, piemēram, dalības reģistrus, laika reģistrus. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam. • Prasība, lai atbalsta saņēmēji pārskatītu galīgo darbību un finanšu ziņojumus, lai konstatētu jebkādas neatbilstības starp plānotajām un faktiskajām darbībām. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam.
<p>Darbspēka izmaksas, kuras pieprasītas par darbiniekiem, kuri neeksistē</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Atbalsta saņēmēju iesniegto pierādījumu pārskatīšana, lai neatkarīgi pārbaudītu darbinieku esību, piem., līgumi, informācija par sociālo nodrošinājumu. • Prasība, lai atbalsta saņēmēji pārskatītu pierādījumus no trešām personām, neatkarīgi pārbaudot darbinieku esību, piem., līgumus, informāciju par sociālo nodrošinājumu. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam.
<p>Darbspēka izmaksas, kas pieprasītas par darbībām, kuras notikušas pirms vai pēc īstenošanas perioda</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Atbalsta saņēmēju iesniegto pierādījumu pārskatīšana, neatkarīgi pārbaudot, vai izmaksas radās projekta termiņos, piem., rēķinu oriģināli, bankas izraksti. • Prasība, lai atbalsta saņēmēji pārskatītu trešo personu iesniegtos pierādījumus, neatkarīgi pārbaudot, vai izmaksas radās projekta termiņos, piem., rēķinu oriģinālus, bankas izrakstus. Vadošā iestāde pārskata šīs kontroles darbību reprezentatīvam atbalsta saņēmēju skaitam.

Ieteicamās riska mazināšanas kontroles

3. SERTIFIKĀCIJA UN MAKSĀJUMI		
Vispārējās kontroles		
<ul style="list-style-type: none"> • Interesu konflikta politika, gada deklarācija un reģistrs. • Efektīvas vadības pārbaudes. • Attiecībā uz iespējamu krāpniecisku darbību var izmantot ziņošanas mehānismu. • Regulāri un atbilstoši apmācības kursi par ētiku un integritāti, aptverot atsevišķus pienākumus. 		
Konkrēts krāpšanas risks	Kontroles apraksts	Ieteicamās riska mazināšanas kontroles
Nepilnīgs/neatbilstošs vadības pārbaudes process, kas nesniedz atbilstošu garantiju pret krāpniecību	Pienākumu sadale starp vadošo iestādi un sertificēšanas iestādi <ul style="list-style-type: none"> • Skaidri definētas un sadalītas funkcijas 	<ul style="list-style-type: none"> • Vadošā iestāde veic reprezentatīva skaita vadības pārbažu sīku sekundāro pārskatīšanu, lai nodrošinātu, ka tās ir īstenotas saskaņā ar attiecīgajiem norādījumiem un standartiem.
Nepilnīgs/neatbilstošs sertifikācijas process, kas nesniedz atbilstošu garantiju pret krāpniecību	Vadības pārbaudes <ul style="list-style-type: none"> • Rakstiskas procedūras un visaptveroši kontrolsaraksti vadības pārbažu vajadzībām • Vadības pārbaudes, kas jāizpilda pirms sertificēšanas • Visiem kompensācijas pieteikumiem jāveic administratīvā pārbaude, tostarp prasības un papildu dokumentācijas pārskatīšana • Pārbaudes uz vietas jāveic, kad projekts jau kādu laiku tiek īstenots • Jāglabā pierādījumi par paveikto darbu, iegūtajiem rezultātiem un konstatējumu apsekojumu • Paraugu ņemšanas pamatā jābūt atbilstošam riska novērtējumam • Jāievieš procedūras, kas nodrošina, ka sertificēšanas iestāde saņem visu nepieciešamo informāciju 	<ul style="list-style-type: none"> • Darbinieki, kas veic izdevumu sertifikāciju, ir atbilstoši kvalificēti un mācīti, turklāt viņi saņēmuši aktuālāko apmācību par krāpšanas atpazīšanu. Vadošā iestāde pārskata šo apmācības programmu atbilstību. • Revīzijas iestāde pārskata sertificēšanas iestādes veikto izdevumu sertifikāciju, lai nodrošinātu, ka tā īsteno saskaņā ar attiecīgajiem norādījumiem un standartiem.
Interesu konfliktiem vadošajā iestādē ir pārmērīga ietekme uz maksājumu apstiprināšanu.		<ul style="list-style-type: none"> • Maksāšanas procesam ir vairāki atsevišķi apstiprināšanas posmi, kur pirms apstiprinājuma saņemšanas nepieciešams pierādījums par izdevumu derīgumu (piem., neatkarīgas revīzijas atzinums)
Interesu konfliktiem sertificēšanas iestādē ir pārmērīga ietekme uz sertifikāciju		<ul style="list-style-type: none"> • Sertifikācijas procesam ir vairāki atsevišķi apstiprināšanas posmi, pirms tiek sniegts apstiprinājums par izdevumu derīgumu
	Sertifikācija	

Ieteicamās riska mazināšanas kontroles

3. SERTIFIKĀCIJA UN MAKSĀJUMI

- Sertificēšanas iestādes pienākums ir datorizētā veidā glabāt atbilstošus uzskaites ierakstus
- Ar sertifikēšanas iestādes revīzijas izsekojamību jānodrošina iespēja salīdzināt Komisijai paziņotos izdevumus ar pārskatiem, kas saņemti no vadošās iestādes
- Sertificēšanas iestāde ir noteikusi informāciju, ko tā pieprasa par vadošās iestādes īstenotajām procedūrām saistībā ar izdevumu pārbaudi, un īstenojusi procedūras, lai nodrošinātu, ka tā šo informāciju saņem laikus
- Sertificēšanas iestāde pārskata vadošās iestādes sagatavotos ziņojumus.
- Sertificēšanas iestāde pārskata visu revīziju rezultātus
- Sertificēšanas iestāde nodrošina, ka šo pārbaudu rezultāti tiek pienācīgi ņemti vērā
- Sertificēšanas iestāde saskaņo un aritmētiski pārbauda maksājumu pieprasījumus

Ieteicamās riska mazināšanas kontroles

4. VADOŠO IESTĀŽU VEIKTS TIEŠAIS IEPIRKUMS (tikai tad, ja piemērojams)		
Vispārējās kontroles		
<ul style="list-style-type: none"> • Piešķirto līgumu pārskatīšana ar sekundāru mehānismu, kas nav atlasē valde (piem., augstākā līmeņa darbinieki vadošajā iestādē). • Regulāras neatkarīgās revīzijas. • Interesu konflikta politika ar gada deklarāciju un reģistru. • Attiecībā uz iespējamu krāpniecisku darbību var izmantot ziņošanas mehānismu. • Regulāri un atbilstoši apmācības kursi par ētiku un integritāti, aptverot atsevišķus pienākumus un sekas noteikumu neievērošanas gadījumā. 		
Konkrēts krāpšanas risks	Kontroles apraksts	Ieteicamās papildkontroles
Līguma nepamatota piešķiršana vienam avotam, lai izvairītos no konkursa vai atlasītu privileģētus piegādātājus	Revīzijas izsekojamība <ul style="list-style-type: none"> • Jāievieš procedūras, lai nodrošinātu, ka tiek glabāti visi dokumenti, kas nepieciešami, lai garantētu atbilstošu revīzijas izsekojamību. Uzskaites, uzraudzības un finanšu pārskatu sistēmas <ul style="list-style-type: none"> • Efektīvi darbojas datorizēta sistēma, kas spēj sniegt uzticamu un būtisku informāciju. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pirms apstiprināšanas visus vienam avotam piešķirtos līgumus pārbauda ar sekundāru mehānismu, kas nav iepirkumu nodaļa (piem., augstākā līmeņa darbinieki vadošajā iestādē).
Konkursa procesa neesība privileģētiem piegādātājiem		<ul style="list-style-type: none"> • Būtiska apjoma līgumu neatkarīga pārskatīšana, lai pirms rēķinu apmaksas gūtu pierādījumus par konkursa esību.
Pagarināšana / esošu līgumu pagarināšana, lai izvairītos no atkārtota konkursa		<ul style="list-style-type: none"> • Pirms apstiprināšanas visus līgumu pagarinājumus pārbauda ar sekundāru mehānismu, kas nav iepirkumu nodaļa (piem., augstākā līmeņa darbinieki vadošajā iestādē).
Pielāgotas specifikācijas, lai privileģētu noteiktus pretendētus		<ul style="list-style-type: none"> • Visus paziņojumus par līgumu pirms publicēšanas pārskata ar sekundāru mehānismu, kas nav iepirkumu nodaļa (piem., augstākā līmeņa darbinieki vadošajā iestādē) un kas pārbauda, vai konkursa specifikācijas nav pārāk šauras.
Konkursa datu noplūde		<ul style="list-style-type: none"> • Sekundārā grupa pārskata reprezentatīvu skaitu veiksmīgo piedāvājumu attiecībā pret konkursu, lai gūtu norādes, vai ir bijušas iepriekšējas zināšanas par konkursa informāciju. • Augta līmeņa pārredzamība līgumu piešķiršanā, piemēram, publicējot visu līguma informāciju, kas nav konfidenciāla.
Neuzrādīts interešu konflikts		<ul style="list-style-type: none"> • Interesu konflikta politika, gada deklarācija un reģistrs
Kukuļi un slēptas komisijas maksas		<ul style="list-style-type: none"> • Ieviesti iesniegšanas termiņi. • Reprezentatīva skaita veiksmīgu piedāvājumu pārskatīšana, lai gūtu tādas norādes kā situācija, kad veiksmīgie piedāvājumi pēc atbilstības ir ļoti tuvu nākamajam zemākajam piedāvājumam,

Ieteicamās riska mazināšanas kontroles

4. VADOŠO IESTĀŽU VEIKTS TIEŠAIS IEPIRKUMS (tikai tad, ja piemērojams)

		veiksmīgi novēloti iesniegti piedāvājumi un/vai pierādījumi par veiksmīgā pretendenta privātu saziņu ar līgumslēgšanas darbiniekiem.
--	--	--